

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia profundissimi Doctoris de Auxilio gratiæ medicinalis Christi Salvatoris, & de prædestinatione hominum & Angelorum proponitur, ac dilucidè ostenditur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

17. Homines condi, ut pereant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13704

Expressa est ista criminatio Massiliensium verbis, hoc ipsum ex Augustini predestinatione sequi, invidiosissime conclamantium. Objectionis enim Gallorum nona erat: Quod non pro totius mundi redemptione Salvator sit crucifixus. Et prima Vincentiana: Quod Dominus noster Iesus Christus non pro omnium hominum salute & redemptione sit passus. Imitatus est eam infeliciter Faustus, qui Christum pro omnibus mortuum esse, adversus quorundam predestinationem ad vitam, invidiosissime premit.

Ysa. 1. 1. 1. 16.

NOTA XV.

Deum futurum acceptorem personarum.

Accedit, quod, Gregorio de Valentia iudice, Deus esset acceptor personarum, si non nisi certos absque operum provisione ad vitam predestinasset: *Et in hominibus, inquit, ut a Deo predestinentur, non requiritur pia cooperatio, que a Deo tanquam effectus unius predestinationis fuerit prescisa; Deus, quod absit, esset alio modo acceptor personarum, quod non omnes predestinet.* Et mox addit quod illud beneficium omnibus ex iustitia propter merita Christi deberetur.

Leo statim in pro. 47.

Hec, fateor, querela non est à Massiliensibus profecta, quod sciam; sed Pelagianis propria fuit, & non semel adversus Augustinum vibrata. Sed Massilienses tanquam peccati originalis, atque universalis damnationis inde consecutæ consilij, probè noverant liberationem à damnatione nemini proflus esse debitam: sed esse maximè gratiæ misericordię beneficium. Prout autem executioni per dona gratiæ mandatur, etiam sic respectu liberandi aut liberati esse proflus gratuitam, nec alios Christi meritis deberi, quam quos Pater ei salvandos dedit, pro quibus etiam salvandis, non pro mundo rogavit, & pretium redemptionis obtulit. Unde puduit ipsos falsam & putidam Pelagianorum vocem ab inferis revocare: quò magis profectò mirum est, virum Catholicum, quem fides imbuerat; omnes ex uno in condemnationem lapsos esse; nec nisi gratiæ gratià inde liberari; in hac re personarum acceptionem, & injustitiam Dei adversus Christum somnare potuisse.

NOTA XVI.

Peccata reproborum Christianorum in Deum redire.

Sed adhuc magis immania proferunt securitæ contra iustitiam Dei: nempe peccata reproborum Christianorum quibus à iustitia cadunt, & extra felicissimum predestinatorum numerum ruunt, in Deum recitura: cò quòd ipse, insidias hominum salutis struendo, curaturus sit ne vel lapsi redeant, vel in stultes cadant; ne alioquin decreta predestinationis immobilitas & certitudo violetur. Itaque Gregorius de Valentia ex illo predestinationis modo infert: Deum reddere quantum ex se est, impossibilem salutem quibus hominibus quos non

Disput. 1. q. 23 de predest. puncto 4. Coroll. 5.

A predestinat. Disertius exequitur querelam illam obsoletam Lessius: Sicut ad providentiam Dei desinit, ut salvetur numerus sic electorum: sic ad eandem pertinere videtur, ut alij, qui ab illa electione sunt exclusi, non fiant salvi: quia alioquin passer fieri ut aliquis ex istis in numerum illi inierat, quòd est absurdum. Quare cum ex tam immensa multitudine nemo salvetur, signum est, id aliquòd particularis providentia provisionem. Et inferius exprimit veluti ratione nixas impiorum voces: Ipse nos implavit, ipse nostra salutem insidiatus est; ipse eam nobis impossibilem reddidit; alioquin qui fieret, us ex tam immensa multitudine nemo salvus fieret? Et alij in locis aliquoties repetit, quòd in isto predestinandi modo, qui sit ante prævisa merita, ad providentiam Dei pertinet curare, ne non electus in numerum illum intret; & impedire, ne salvetur. In quibus imaginationibus iste auctor tantopere sibi placet, ut quæ ante oculos sunt, non videat; non esse videlicet opus, ut quemquam Deus impediat, quemquam impelat, quemquam deturberet iustitia, quemquam arceat, ne præparat in numerum electorum, ut ipse loquitur: sed opus esse, ut ipse potenti gratiæ mortuum luceat, infirmum roboret, iustitiam teneat, diabolum comprimat, & opitulatricem manuum diu nocteque adhibeat: alioqui, veluti dux in præceptis, mox suo prope propria infirmitatis pondere deorsum in peccata ruiturus est. Sed istiusmodi chimericæ phantasiæ ex ista congruarum & incongruarum gratiarum assidua dispersione cogitandi libertate fabricatæ, proficiscuntur.

Cast. de præd. de desinit. ut ad tione

168. 549. 60

Less. Sect. 5. n. 62. & n. 58. & 59. & n. 51.

Sect. 5. m. 53.

In quibus profectò comminiscendis Massilienses ante te architectos isti recentiores habuerunt. Nam & illi apud Augustinum querantur, ex eius predestinatione sequi, quòd qui obedirent, si predestinatis essent reijcendi, subirentur obediendi vites, ut obedire cessarent. Quod & Galli apud Prosperum repetunt: Quod quibusdam vocatis, & pio inssequere videntibus, obediendi subrabatur, ut obedire desistant. Nonne est ipsissimum illud, quòd Lessius dixit, insidiosi pretium ipsorum salutem? Et quòd Vincentius apud eundem Prosperum clamat: Quod hæc sit voluntas Dei, ut magna pars Christianorum salva esse nec velit, nec possit; nonne id ipsum est, quòd dixit Lessius, Deum impedire ne salventur, providere ne salvi fiant, reddere salutem impossibilem? Et quòd in alia objectione dicitur: Quod velit Deus, ut magna pars sanctorum à sanctitatis proposito ruat; quòd velit, ut magna pars Catholicorum à fide apostaret; nonne est illud, quòd Lessius intulit; dici posse Deo: Ipse nos implanavit? Ita nihil penè tam absurdum à Massiliensibus excogitatum est, quòd non vel imprudentes, vel etiam prudentes isti sibi vendicarent.

Apud Aug. lib. de donat. persv. c. 15. Obiect. 12. Gall.

Obiectio 7. Vincent. apud Pros.

Obiect. 8. c. 9. lib.

NOTA XVII.

Homines condit, ut pereant.

Nam etiam istud sequi arbitrantur, quòd Deus homines condat, ut pereant. Sic enim Lessius: Adde in hac sententia dissicte esse

explicare, quomodo maxima hominum pars non sit divina potestate predestinata ad malum, & creata, ut peccat. Quod Iulius tum ibi, tum inferius declarat, ostendendo parum interesse ad praxim, siue dicatur positive reprobati, quod hæretici nostri volunt, siue negative, si aequè insalubriter sequatur damnatio.

Sed ista querela proprijs Massiliensium verbis expressa est, qui obijciunt Augustino apud Prosperum: Quod Deus maiorem partem generis humani ad hoc creet, ut illam perdat in æternum.

NOTA XVIII.

Errorem Prædestinatorum Verum suorum.

Addit ad ista gravius aliquid Gregorius de Valentia, quod sequeretur ex istâ sententiâ error Prædestinatorum, qui tunc, inquit, nimirum abant, propterea quod dicerent, nihil bona opera ad salutem prodesse prædestinatis, quasi non essent salvi facti absque illis. Quod recte videtur sequi, si ante omnem respectum ad opera, firmum de illorum salute sit decretum. Tunc enim ex vi eius firmi decreti fierent salvi, quamvis pie non operarentur. Sed non advertit, Prædestinarios illos, quos vocat hæreticos, non alios esse, quam Augustinum, Prosperum, & sectatores eorum, imò Catholicam Ecclesiam, cujus doctrinam de prædestinatione Massilienses calumnioso dixerio hæresin Prædestinatorum, siue Prædestinatorum esse dicebant. Unde prius omnium Gennadius Massiliensium non postremus istos in hæreticorum catalogo collocavit. Quâ de causâ etiam Faustus, ubi aperitissimo Marte sancti Augustini doctrinam nititur proterere, capita sententiarum ejus, tanquam hæreticorum dicta, vellicat & oppugnat. Quâ de re cui plura videre lubet, videat ea quæ fusè de Prædestinatis libro postremo de hæresi Pelagiana disserimus. Gregorius igitur si observasset se Massiliensium obloetas adversus Augustini doctrinam refricare querimonias, paulo timidius forsitan ad eorum verba confugisset, quorum sensus ei probari videretur. Atque ista quidem sunt potissima querelarum capita, quas eodem modo adversus prædestinationem presbyteri Massilienses & nostri recentiores ingeminant. Eas vero tanquam adversus prædestinationem, quæ præscientiam operum, seu humanæ cooperationis supponit, falsas comminisci, quasi ex ea sequeretur, homines ad perditionem conditi, quorum peccata in Deum redeant; Deum non esse redemptorem omnium, acceptorem esse personarum, sollicitudinem, zelum, correptiones, exhortationes, spem, orationes, libertatem arbitrij, studium virtutis funditus tolli; desperationem, torporem, fœcordiam, dissolutionem ac licentiam vite, denique fatalem afferri vitæ humanæ necessitatem, insipientia profecto singularis est, tam in eis qui hoc de Massiliensibus acutis viris fingere potuerunt, quam in eis, de quibus hoc perturbare conantur. Delirium est enim aliquid hujusmodi de tali prædestinatione for-

niare, cujus decretum omni ex parte in hominis potestate constituitur; infantum vero, illas ab eis profundi posse querimonias, qui ultro plena voce & professione protestantur se, prædestinationem secundum præscientiam recipere; se illos ponere prædestinari atque eligi, quos Deus præscienter credituros: denique qui discretis verbis dicunt: Nisi præscientia exploraverit, prædestinatio nihil decernit. Quid ergo recentiores hujusmodi prætextus comminiscendo aliud faciunt, quam suæ causæ imbecillitatem produunt, quæ talibus fulcris sustentari debet, ut cum aliquo colore, aliam à se prædestinationem defendi, aliamque oppugnari, quam à Massiliensibus defensa & oppugnata fuit, hominibus quoquo modo videatur. Quod si tamen ita se res habet ut Massilienses prædestinationem Iesij, Vasquez, Moling, gratiasque sufficientes & congruas, quas tum ipsi, tum ceteri tradunt, & ab Augustino traditas fuisse arbitrantur, tam invidiosis vocibus pullaverint, quid causa est, cur eisdem querimonijs nunc nemo ad versus ipsos utatur? Nemo ipsorum sententiam in tot portentorum invidiam vocet? Cur nullus queritur, Lessium, Molinam, Vasquez prædestinatione sua, unaque cum ceteris gratiæ suæ prædicatione studium virtutis infringere? Libertatem, sollicitudinem salutis, exhortationes, orationes, animarum zelum tollere? Fatum, mœrorem, fœcordiam, dissolutionem, desperationem afferre? Cur nunc, mutata vel ficatione, omnia contraria symptomata de ista sua tanquam Augustiniana gratia & prædestinatione prædicant? An ita repente omnia commutata sunt, ut quod tunc atrum; nunc album sit? Ut quod tunc intellectu fatente Augustino, difficillimum; nunc facillimum dici debeat? Quod tunc torporem, mœrorem, horrorem, desperationem, licentiam vitæ, fatalesque necessitates animis ingerebat; nunc è contrario, tanquam solatio & spe plerum, castigandis fluxis moribus efficacissimum, libertati omni ex parte congruum, sanandis mœroribus ac desperationi remedium præsentissimum commendandum sit? Quod tunc ab incerta de voluntate pendere; nunc totum in hominis potestate constitutum esse videatur? O rerum inusitatas metamorphoseis Ovidianis profecto mirabiles! Sed nimirum durum reum necessitas. Sic enim, eum in illas sententias bono studio, sed non satis cauto, incidissent, tota scena subinde concinnanda fuit, ut & caliginosus Augustinus, & bruti Massilienses fuerint: ne forte, si illam veram Augustinianam gratiam & prædestinationem adhuc pristinum illum vultum benignitate & severitate temperatum proferre saterentur, blandula & mollis sententia recentiorum, ex Massiliensium cineribus resuscitata, & adversus Augustinum iterum ardetare crederetur.

Nunc itaque videamus an & quo etiam pacto in oppugnanda gratia, quæ est proprijs effectus Augustinianæ prædestinationis, invicem similes aut dissimiles ostendantur.

Disp. 1. 9.
23. de præd.
p. 104.
prob. 8.

Lib. 8. c. 101.

In Epist.
Prosop.
Hic. in
Epist.
Faustib. 1.
c. 3.